

Наукова конференція «ПРОБЛЕМИ АРХЕОЛОГІЇ, СТАРОДАВНЬОЇ ТА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ» (Харків, 1995 р.)

1—3 березня 1995 р. у Харківському державному університеті відбулася наукова конференція «Проблеми археології, стародавньої та середньовічної історії України». Організована в рік 190-ліття університету, вона відкрила ряд заходів, що провадитимуться за ініціативою Харківського історико-археологічного товариства, заснованого в день відкриття конференції.

У роботі конференції взяли участь понад 80 вчених з різних регіонів України та Росії, які представляли Інститути археології НАН України та Російської АН, Інститут всесвітньої історії Російської АН, університети міст Воронежа, Дніпропетровська, Донецька, Запоріжжя, Києва, Луганська, Нижнього Новгороду, Одеси, Санкт-Петербурга, Сімферополя, Харкова, Білгородський, Волгоградський, Полтавський, Сумський та Чернігівський педагогічні вузи, історичні та краєзнавчі музеї Донецька, Запоріжжя, Полтави, Сімферополя, Сум і Харкова, Національний заповідник «Херсонес Таврійський», Керченський історико-культурний заповідник і деякі інші заклади та установи.

Тематика доповідей на конференції відзначалася різноманітністю. Учасники пленарного засідання мали змогу заслухати та обговорити доповіді, присвячені історії археології (доповідь Ю. В. Буйнова) та антикознавства (В. І. Кадєєв) у Харкові, проблемам охорони та використання археологічних пам'яток Слобожанщини (С. І. Берестнев). У подальшому робота конференції проходила у 7 секціях. На секції «Епоха каменя» (кер. В. Н. Станко) було представлено доповіді, що охоплюють проблематику, пов'язану з дослідженням археологічних пам'яток часів палеоліту, мезоліту та неоліту. На секції «Енеоліт і бронзовий вік» (кер. В. В. Отрошенко) порушувалися питання вивчення пам'яток переважно давньоямної, катакомбної та зрубної культур. Учасники роботи секції «Ранній залізний вік» (кер. Б. А. Шрамко та В. П. Андрієнко) присвятили свої доповіді різним аспектам історії та культури кімерійців, скіфів і сарматів. На секції «Антична історія та археологія» (кер. О. О. Масленников і С. Ю. Саприкін) обговорювалися матеріали відповідних нових археологічних досліджень, проблеми вивчення економічного, політичного та духовного, зокрема релігійного, життя, а також побуту населення античного Північного Причорномор'я та римських провінцій. Середньовічну тематику на конференції було представлено доповідями з питань історії та археології стародавніх слов'ян і Київської Русі, кочівників і Візантії (кер. відповідних секцій М. В. Любичев і С. Б. Сорочан). Особливого значення набула у роботі конференції секція «Охорона пам'яток і краєзнавство» (кер. В. О. Дятлов і О. О. Нестуля), де не лише підіймалися питання, пов'язані з історією охорони пам'яток історії та культури в минулому, а й одноставно наголошувалося на необхідності їх збереження в сучасному.

Тези доповідей, були опубліковані¹.

Висловлюючи загальне задоволення роботою конференції, її учасники, разом з тим, занепокоєні тривожним станом, що складається зараз і в Україні, і в Росії в галузі вивчення стародавньої та середньовічної історії, а також охорони та дослідження пам'яток матеріальної та духовної культури. На думку вчених, в цих умовах збереження та вивчення історичних і культурних цінностей стає справою національної важливості, що потребує поєднання зусиль і наукової громадськості, і всіх, хто не байдужий до вітчизняної історії. Одним із кроків у цьому напрямку є створення Харківського історико-археологічного товариства. Основні завдання цієї нової науково-просвітньої організації полягають у консолідації зусиль, спрямованих на дослідження та охорону археологічних і культурно-історичних пам'яток України; всебічному вивченні минулого Харкова та Слобожанщини, проблем археології, стародавньої та середньовічної історії; сприянні розвитку музейної справи, краєзнавства та археографії, поверненню в Україну пам'яток культури, мистецтва, археології, архівних колекцій та матеріалів, що опинилися за межами країни; популяризації наукових знань з історії, археології, краєзнавства. З цією метою товариство буде брати участь в організації та проведенні археологічних розвідок і охоронних розкопок, надаватиме консультативну та методичну допомогу археологічним, краєзнавчим, етнографічним і археографічним експедиціям, музеям та іншим закладам, видаватиме щорічний Харківський історико-археологічний журнал «Древности» (його презентація відбулася під час роботи конференції 2 березня 1995 р.), іншу наукову, науково-популярну та учбову літературу, регулярно провадитиме наукові конференції, інші форуми вчених.

Наступну наукову конференцію з питань історії та археології Харківське історико-археологічне товариство планує на початок 1997 р.

Оргкомітет конференції

Примітки

¹ *Проблеми археології, стародавньої та середньовічної історії України* (Міжнародна наукова конференція.— Харків, 1—3 березня 1995 р.). Тези доповідей.— Харків, 1995.